

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 27. decembar 2021.godine

RTS- Koliko dugo nas vakcine štite – počinje nacionalna studija, 1.000 ispitanika iz 14 gradova

RTS- Todorović za RTS: Omikron soj blaži, struka jedinstvenog stava – potrebne restriktivnije mere

BLIC- OVE SIMPTOME IMAJU PRVI ZARAŽENI OMIKRONOM U SRBIJI Virus možda pokupili i na aerodromu, jednu osobu zadržali u bolnici

N1- Danas: Opao broj dece koja su primila MMR vakcinu

The screenshot shows a news article titled "Koliko dugo nas vakcine štite – počinje nacionalna studija, 1.000 ispitanika iz 14 gradova". The article discusses the start of a national study to determine how long vaccines protect against COVID-19. It features a video interview with epidemiologist Ljiljana Marković Denić. The PTC website navigation bar is visible at the top, and the right sidebar contains various news snippets and advertisements.

Koliko dugo nas vakcine štite – počinje nacionalna studija, 1.000 ispitanika iz 14 gradova

Uskoro počinje velika nacionalna studija praćenja efekata imunizacije protiv kovida. Profesorka Medicinskog fakulteta Ljiljana Marković Denić rekla je za RTS da je slučajnim izborom odabранo 1.000 ispitanika iz 14 gradova Srbije, a ispitivaće se i celularni imunitet.

Više puta smo postavljali pitanje koliko nas dugo vakcine štite. Do sada smo se oslanjali na podatke iz drugih zemalja. Uskoro ćemo imati i naše, jer počinje velika nacionalna studija praćenja efekata imunizacije protiv kovida.

Epidemiolog Ljiljana Marković Denić rekla je, gostujući u Dnevniku RTS-a, da je u pitanju velika nacionalna studija i ispitanici će biti iz različitih delova Srbije, izabrani su slučajnim izborom gradovi gde će se u domovima zdravlja uzimati prvi uzorci.

Objašnjava da se počinje time što se uzima krv kao za običnu analizu, za ispitivanje nivoa antitela, kod 1.000 ispitanika, i radiće se ispitivanje celularnog imuniteta.

Prema njenim rečima, uzorak je slučajan, ovo je nacionalna studija, ispitanici ulaze u studiju po principu dobrovoljnosti, potpisaje saglasnost da žele da učestvuju, kod njih će se pratiti dinamika antitela čitavu godinu u četiri navrata uzimaće se nivo antitela.

Gde će se sprovoditi studija

Marković Denićeva kaže da je slučajnim izborom odabранo 14 gradova, domova zdravlja u zapadnoj Srbiji (Kraljevo, Kruševac, Šabac) u istočnoj Srbiji (Zaječar, Vranje, Leskovac), nekoliko domova zdravlja u Beogradu i Vojvodini.

Objasnila je kako će to izgledati: kada osoba dođe da primi vakcinu, prvu dozu, pitaće se da li želi da učestvuje u studiji – prvi uzorci uzimaće se u domovima zdravlja, 15 dana posle druge doze u nadležnom zavodu za javno zdravlje, pratице se posle šest meseci i godinu dana.

"Moći ćemo da sagledamo dinamiku imuniteta posle vakcinacije", kaže profesorka.

Dodaje da je studiju odobrila Vlada Srbije, nosilac studije je Medicinski fakultet u Beogradu, učestvuje Institut za primenu nuklearne energije, Inep, Batut i domovi zdravlja.

Podvlači da je Srbija ušla u veliku studiju, sprovode je 22 zemlje EU.

Istiće da je veliki broj istraživača na nivou doma zdravlja, na nivou Zavoda za javno zdravlje.

Kakva je procedura

Krv će se centrifugirati i odneti do Inepa, ispitivaće se nivo antitela, tim ispitanicima će izabrani lekari pregledati kartone da vide ima li dodatnih oboljenja. "Ne znamo kakav je imunološki odgovor kod onih koji imaju neka oboljenja i onih koji nemaju", kaže profesorka.

Veliki je iskorak, što se ne radi rutinski, prati se celularni imunitet, a posao je poveren Institutu za imunologiju zajedno sa Inepom, rekla je Marković Denićeva.

Pratiće se u četiri termina godinu dana, ispitanici će dobiti kartončić kada da dođu, biće podsećani telefonom, moći će da prate lični imunitet godinu dana, ogroman benefit za čitavu populaciju, naglasila je Marković Denićeva.

Prvi podaci

"Prve rezultate objavićemo svakako 15 dana posle druge doze vakcine, videćemo kakav je imunološki odgovor, to će biti ključno za dalje donošenje odluka, kada primeniti buster, da li će biti četvrte doze, da li će biti sezonski aplikovana vakcina", kaže Marković Denićeva.

Sada ćemo imati domaće podatke, kaže profesorka.

Koliko su važni podaci

Profesorka ističe da su podaci od presudnog značaja, prate se i dalje preporuke SZO. "Sada ćemo donositi odluke na osnovu preporuka stručnog komiteta i na osnovu podataka iz svoje populacije", dodaje profesorka.

Omkron i vakcine

Marković Denićeva je rekla da su podaci o omikron soju oskudni, na osnovu podataka iz Južne Afrike gde se pojavio, zna se da se brže prenosi nego delta.

Pre dva-tri dana objavljena studija iz Londona, gde se navodi da dve doze štite od hospitalizacije, a treća štiti u velikom procentu od obolevanja.

"Oni koji su primili prve dve doze, treba da prime i buster dozu", zaključila je Ljiljana Marković Denić.

The screenshot shows a news article from the PTC website. The headline reads: "Tiodorović za RTS: Omikron soj blaži, struka jedinstvenog stava – potrebne restriktivnije mere". Below the headline, there is a paragraph of text and several small images related to the topic. To the right of the main content, there is a sidebar with a blue background featuring a bicycle and the text "ZA RAZIGRANO DETINJSTVO". The sidebar also includes links to "Najnovije" and "Pronadji" sections, and some smaller images.

Tiodorović za RTS: Omikron soj blaži, struka jedinstvenog stava – potrebne restriktivnije mere

Epidemiolog i član Kriznog štaba Branislav Tiodorović kaže za RTS da ne treba da zavara što je omikron soj blaži od delta soja jer i on može izazvati komplikacije kod osoba sa slabim imunitetom i hroničnim bolestima.

Branislav Tiodorović je, govoreći u Dnevniku RTS-a, rekao da dosadašnja naučna saznanja o omikron soju govore da je to, po simptomatologiji i posledicama, ipak blaži soj.

"To ne treba da zavara jer i on može dati komplikacije kod osoba sa slabim imunitetom ili hroničnim bolestima. Možemo očekivati da će biti problem za kliničare zbog diferenciranja dijagnoze, jer može imati temperature, ali i ne, i da liči na prehladu. Imaćemo veliki broj zaraženih, kao u Britaniji i SAD, gde dominira u tri četvrtine broja novozaraženih. U kratkom periodu ćemo imati veliki udar na hospitale", naveo je epidemiolog.

Za utorak je najavljena sednica Kriznog štaba, a Tiodorović, koji je član štaba, kaže da je struka jedinstvenog stava da se moraju primeniti restriktivnije mere i da kovid propusnice traju 24 sata.

"Međutim, budimo realni, u ekonomskom i političkom ambijentu u kom se nalazimo i s tim kako se ponašamo, tu mislim na javne nastupe, da li je ispravno primenjivati restriktivne mere samo u ugostiteljskim objektima. I da li smo svesni da smo deo Evrope, opkoljeni smo sa svih strana ovim virusom. Sigurno smo ovaj virus imali i ranije od dijagnostike", smatra epidemiolog.

Ukazuje da postojeće mere – nošenje maske, rastojanje, pranje ruku – nikada nisu ukinute ni u Srbiji ni u svetu.

"Moraćemo insistirati na preporuci da svi koji budu u zatvorenom prostoru ali i na trgovima, koriste maske jer će biti u velikoj gužvi, to je važna preventiva. Ovo je trenutak, pošto je mirnija situacija, za vakcinaciju, to je jedini izlaz", navodi Tiodorović.

Kaže da smo tokom ove dve godine epidemije stvorili jednu zdravstvenu kulturu.

"Ljudi kad vide da imaju problem, odu da se testiraju. Ili ako su bili u kontaktu s nekim pa su čuli da je oboleo", smatra Tiodorović.

Sumirajući 2021. godinu, drugu godinu epidemije koronavirusa, Tiodorović kaže da je tragično da smo izgubili trudnice, mnogo građana, zdravstvene radnike, naučnike, kulturne i umetničke radnike.

"To je strašan udarac. Pozitivno jer što smo u staračkim domovima imali mirniju situaciju nego prethodne godine, vakcinacija je bila oko 90 odsto. U kratkom periodu smo napravili tri kovid bolnice koje su dale svoj efekat. Počeli smo sa vakcinacijom među prvima u svetu, a onda smo ispunili dah. Da smo dostigli obuhvat na 80 odsto tokom leta, bili bi mnogo mirnija situacija", navodi Tiodorović.

A screenshot of a news article from the Blic website. The article title is "OVE SIMPTOME IMAJU PRVI ZARAŽENI OMIKRONOM U SRBIJI Virus možda pokupili i na aerodromu, jednu osobu zadržali u bolnici". The main image shows two medical workers in full protective gear (hazmat suits, respirators, goggles) working at a desk with a computer monitor displaying a map of the world. Below the main image is a smaller caption: "Curenje iz nosa, blaga temperatura, suvi kašalj, ovo su simptomi koji su se javili kod zaraženih omikronom koji su iz Bocvane doputovali u Srbiju, nezvanično saznaće „Blic“." To the right of the main image is an advertisement for AMS OSIGURANJE, featuring a snowy winter scene and the text "PUTNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE" and "30% popusta na webshop.ams.co.rs". On the left side of the article, there's a sidebar with various icons and links related to fashion, fitness, and other news categories. The overall layout is typical of a newspaper website with a mix of text, images, and advertisements.

OVE SIMPTOME IMAJU PRVI ZARAŽENI OMIKRONOM U SRBIJI Virus možda pokupili i na aerodromu, jednu osobu zadržali u bolnici

Curenje iz nosa, blaga temperatura, suvi kašalj, ovo su simptomi koji su se javili kod zaraženih omikronom koji su iz Bocvane doputovali u Srbiju, nezvanično saznaće „Blic“.

Kako saznajemo dalje, oni su dobro, nemaju težak oblik kovida i nalaze se kod kuće, dok je jedna osoba hospitalizovana zbog praćenja njenog zdravstvenog stanja. Kako naš sagovornik objašnjava, kompletna zaražena porodica je dobro, da nema mesta panici, ali je oprez svakako neophodan.

- Omikron koji je došao u Srbiju nije dao neki teži oblik kod onih kod kojih je registrovan, u pitanju je blaga klinička slika. Kako se nešto ne bi iskomplikovalo, jedna osoba je hospitalizovana i njeno stanje se prati - kaže naš sagovornik.

Kako je i očekivano, novi omikron soj nije mogao da zaobiđe ni Srbiju. Naime, naša zemlja je odmah po pojavi omikrona u Južnoj Africi označila zemlje koje su rizične za „uvoz“ tog soja, a na taj način je upravo on i detektovan, kada je zaražena porodica doputovala iz Bocvane, jedne od zemalja označene kao rizičnom.

- Uzorak je uzet od jedne pacijentkinje koja je došla iz Bocvane. Ušla je u zemlju kao PCR negativna, bila je u izolaciji i na kontrolnom PCR testu je bila pozitivna, pa smo iz njenog uzorka dokazali - rekla je juče za "Blic" virusolog i član Kriznog štaba Tanja Jovanović.

Profesorka je, kasnije, za RTS navela da je žena imala odgovarajuće simptome i da je hospitalizovana na Infektivnoj klinici, kao i da su svi članovi porodice dobro. Kako je pojasnila, porodica, koja je iz turističkih razloga bila u Africi, testirana je na aerodromu i njihovi nalazi su bili negativni.

- S obzirom da su došli iz regionala gde je otkriveno prisustvo nove varijante, morali su da budu u karantinu i povremeno su testirani PCR testom, sledeći uzorak je bio pozitivan - rekla je profesorka Jovanović.

Dr Milanko Šekler, virusolog i mikrobiolog Veterinarskog specijalističkog instituta u Kraljevu izjavio je za RTS da je vakcinacija i dalje savršeno korisna i efikasna protiv omikron soja, kao i da se pokazalo da je smrtnost kod ove varijante virusa manja tri do sedam puta. On je pojasnio i kako je došlo do toga da prvi testovi pokažu da su negativni.

- PCR testovi i dalje rade savršeno. Osobe koje su došle iz Bocvane su u tom trenutku još bile u inkubaciji. Virus je tek ušao u njih i nije se dovoljno umnožio da bi test bio pozitivan. Posle nekoliko dana svi su bili pozitivni. Možda su se čak zarazili na aerodromu kad su polazili odozdo – rekao je Šekler.

Kako je pojasnio, potrebno je svega tri ili četiri dana da novi soj virusa pokaže simptome dok su prethodne varijante dovodile do pojave simptoma posle dužeg vremenskog perioda - čak i do desetak dana.

Epidemiolozi, virusolozi, ali i lekari kliničari nedeljama unazad apeluju na mogućnost pojave omikrona. Njegov dolazak očekivao se za vreme praznika, ali eto, ipak je registrovan nešto ranije.

Oprez se svakako savetuje, ali ne i panika. Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja dr Mirsad Đerelek izjavio je pre nekoliko dana za „Blic“ da se ne treba baviti nagađanjima kada je omikron u pitaju, već se treba koncentrisati na vakcinaciju i opreznost.

Osnovni simptomi i dva nova

Curenje iz nosa, glavobolja, umor, kijavica, upaljeno grlo, osnovni su simptomi kod novog soja. Omikron koji polako postaje dominantan soj virusa korone, prema rečima pojedinih naučnika dao je pored

osnovnih, još jedan simptom, a to je smanjenje apetita. Ovo su obelodanili i naučnici na onovu podataka studije "ZOE Covid Symptom". Takođe, pored ovih simptoma tu je još jedan do kojih su došli britanski naučnici, a to je noćno znojenje.

A screenshot of the N1 news website. The main headline reads "Danas: Opao broj dece koja su primila MMR vakcinu". Below the headline is a photograph of a young child wearing a white mask and a medical professional's hands in blue gloves performing a vaccination. To the left of the main article is a vertical advertisement for "YAEMINA BEAUTY COLLECTION" with a 20% discount offer. To the right are three smaller news snippets: one about a new hashtag, another about a man being questioned by police, and a third about an airplane landing at a airport. The website has a purple header with various news categories like "KORONAVIRUS", "NAJNOVIE", "VESTI", etc.

Danas: Opao broj dece koja su primila MMR vakcinu

Obuhvat imunizacijom MMR vakcinom za decu, protiv morbila (malih boginja), zaušaka i rubele, tokom prvih šest meseci ove godine u Srbiji je iznosio 38,3 odsto, preneo je list Danas pozivajući se na podatke Instituta za javno zdravlje "Milan Jovanović Batut". List je naveo da se zbog malog broja dece koja su primila vakciju stvara realna pretnja da se pojavi epidemija malih boginja, jer tek kada je vakcinisano njih 95 odsto može se smatrati da je obezbedjena dovoljna kolektivna zaštita da se spreči epidemija.

„Poslednji put epidemija morbila u Srbiji bila je pre pet godina, a tada je obuhvat MMR vakcinom bio oko 82 odsto. Nakon te godine, zahvaljujući konkretnim akcijama, broj vakcinisane dece se značajno povećao“, navodi Danas.

Broj vakcinisane dece, kako piše Danas, počeo je da opada od 2020. godine i početka pandemije korona virusa.

Obuhvat vakcinacije 2020. godine bio je 78 odsto za decu do dve godine i 84 odsto za vakciju koja se prima pred polazak u školu.

Svetska zdravstvena organizacija ranije je saopštila da je tokom 2020. godine 22 miliona dece propustilo vakcinaciju prvom dozom MMR vaccine, što je tri miliona više nego godinu dana ranije i predstavlja najveći pad u obuhvatu vakcinacije u poslednjih 20 godina.